

Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (wielka izba)

z dnia 29 lipca 2024 r. *

Odesłanie prejudycjalne – Artykuł 19 ust. 2 akapit trzeci TUE – Artykuł 254 akapit drugi TFUE – Mianowanie sędziów Sądu Unii Europejskiej – Gwarancje niezależności – Kwalifikacje wymagane do zajmowania wysokich stanowisk sądowych – Krajowa procedura wyłonienia kandydata na stanowisko sędziego Sądu Unii Europejskiej – Grupa niezależnych ekspertów do spraw oceny kandydatów – Sporządzony na podstawie kwalifikacji i kompetencji zawodowych ranking kandydatów spełniających wymogi art. 19 ust. 2 akapit trzeci TUE i art. 254 akapit drugi TFUE – Przedłożenie propozycji figurującego na liście rankingowej kandydata innego niż kandydat najwyżej oceniony – Opiniowanie kandydatów przez komitet, o którym mowa w art. 255 TFUE

W sprawie C-119/23

mającej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez Vilniaus apygardos administracinis teismas (regionalny sąd administracyjny w Wilnie, Litwa) postanowieniem z dnia 9 lutego 2023 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 28 lutego 2023 r., w postępowaniu:

Virgilijus Valančius

przeciwno

Lietuvos Respublikos Vyriausybė,

przy udziale:

Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija,

Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarija,

Saulius Lukas Kalėda,

TRYBUNAŁ (wielka izba),

w składzie: K. Lenaerts, prezes, L. Bay Larsen, wiceprezes, A. Arabadjiev, C. Lycourgos, E. Regan, F. Biltgen i N. Piçarra, prezesi izb, P.G. Xuereb, L.S. Rossi (sprawozdawczyni), A. Kumin, N. Wahl, I. Ziemele i J. Passer, sędziowie,

rzecznik generalny: N. Emiliou,

* Język postępowania: litewski.

sekretarz: M. Aleksejev, kierownik wydziału,

uwzględniając pisemny etap postępowania i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 16 stycznia 2024 r.,

rozważywszy uwagi, które przedstawili:

- w imieniu V. Valančiusa – D. Poška, advokatas,
- w imieniu rządu litewskiego – K. Dieninis, R. Dzikovič, V. Kazlauskaitė-Švenčionienė i E. Kurelaitytė, w charakterze pełnomocników,
- w imieniu rządu czeskiego – L. Dvořáková, M. Smolek i J. Vlácil, w charakterze pełnomocników,
- w imieniu Irlandii – M. Browne, Chief State Solicitor, i M. Lane, w charakterze pełnomocników, które wspierał D. Fennelly, BL,
- w imieniu rządu węgierskiego – M.Z. Fehér i G. Koós, w charakterze pełnomocników,
- w imieniu rządu niderlandzkiego – M.K. Bulterman i C.S. Schillemans, w charakterze pełnomocników,
- w imieniu rządu polskiego – B. Majczyna i S. Żyrek, w charakterze pełnomocników,
- w imieniu rządu szwedzkiego – C. Meyer-Seitz i A.M. Runeskjöld, w charakterze pełnomocników,
- w imieniu Komisji Europejskiej – F. Erlbacher, A. Steiblytė i P.J.O. Van Nuffel, w charakterze pełnomocników,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 18 kwietnia 2024 r.,

wydaje następujący

Wyrok

- 1 Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni art. 19 ust. 2 akapit trzeci TUE i art. 254 akapit drugi TFUE.
- 2 Wniosek ten został złożony w ramach sporu między Virgilijusem Valančiusem a Lietuvos Respublikos Vyriausybė (rządem Republiki Litewskiej) w przedmiocie zgodności z prawem decyzji w sprawie przedłożenia propozycji kandydata Republiki Litewskiej na stanowisko sędziego Sądu Unii Europejskiej.

Ramy prawne

Prawo Unii

- 3 Punkt 6 zasad działania komitetu, o którym mowa w art. 255 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zawartych w załączniku do decyzji Rady 2010/124/UE z dnia 25 lutego 2010 r. w sprawie zasad działania komitetu, o którym mowa w art. 255 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz.U. 2010, L 50, s. 18), zatytułowany „Zwrócenie się do komitetu i wniospek o dodatkowe informacje”, stanowi:

„Niezwłocznie po złożeniu przez rząd państwa członkowskiego propozycji kandydatury Sekretariat Generalny Rady przekazuje tę propozycję przewodniczącemu komitetu.

Komitet może zwrócić się do rządu, który wystąpił z przedmiotową propozycją, o przekazanie dodatkowych informacji lub innych materiałów, które uzna za niezbędne do celów obrad”.

Prawo litewskie

Ustawa o rządzie

- 4 Artykuł 52 ust. 3 Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymas (ustawy Republiki Litewskiej o rządzie) z dnia 19 maja 1994 r. (Žin. 1994, nr 43-772), w brzmieniu mającym zastosowanie do sporu w postępowaniu głównym (zwanym dalej „ustawą o rządzie”), przewiduje, że rząd litewski wyznacza kandydatów na sędziów Trybunału i Sądu po uzyskaniu zgody Prezydenta Republiki Litewskiej i zasięgnięciu opinii Lietuvos Respublikos Seimas (parlamentu Republiki Litewskiej, zwanego dalej „parlamentem litewskim”) w sposób przewidziany w Lietuvos Respublikos Seimo statutas (statucie parlamentu Republiki Litewskiej).

Opis procedury wyłonienia kandydata

- 5 Punkty 1–3, 13, 15, 19 i 21–23 Pretendentų į Europos Sąjungos Bendrojo Teismo teisėjus atrankos tvarkos aprašas (opisu procedury wyłonienia kandydata do mianowania na stanowisko sędziego Sądu Unii Europejskiej) w brzmieniu mającym zastosowanie do sporu w postępowaniu głównym, przyjętego dekretem ministra sprawiedliwości Republiki Litewskiej nr 1R-65 z dnia 9 marca 2021 r. (zwanego dalej „opisem procedury wyłonienia kandydata”), stanowią:

„1. [Opis procedury wyłonienia kandydata] stosuje się przy organizacji procesu wyłonienia kandydata Republiki Litewskiej na stanowisko sędziego Sądu Unii Europejskiej (zwanego dalej »procesem wyłonienia«). Celem tego procesu wyłonienia jest pomoc rządowi, który zgodnie z art. 52 ust. 3 [ustawy o rządzie] przedstawia kandydatów na stanowisko sędziego Sądu, w sporządzeniu propozycji dotyczącej konkretnego kandydata.

2. Grupa robocza do spraw wyłonienia kandydata [...] zostaje ustanowiona zarządzeniem prezesa rady ministrów Republiki Litewskiej. Grupa robocza składa się z siedmiu osób. W skład grupy roboczej wchodzi minister sprawiedliwości Republiki Litewskiej (jako przewodniczący grupy roboczej) oraz przedstawiciel parlamentu Republiki Litewskiej, przedstawiciel prezydenta Republiki Litewskiej, przedstawiciel Teisėjų taryba [(rady sądownictwa)], przedstawiciel wydziału

prawa Uniwersytetu Michała Römera, przedstawiciel wydziału prawa Uniwersytetu Wileńskiego i przedstawiciel wydziału prawa Uniwersytetu Witolda Wielkiego. Na sekretarza grupy roboczej wyznacza się urzędnika ministerstwa sprawiedliwości Republiki Litewskiej.

3. Grupa robocza, uwzględniając sześć kryteriów wyboru kandydatów na stanowisko sędziego Sądu Unii Europejskiej określonych w traktatach stanowiących fundament Unii Europejskiej, a także wymienionych w szóstym sprawozdaniu z działalności komitetu, o którym mowa w art. 255 [TFUE], opublikowanym na stronie internetowej komitetu pod adresem [...], ma obowiązek poinformować opinię publiczną o wszczęciu procedury wyłonienia poprzez publikację obwieszczenia na stronie ministerstwa sprawiedliwości, w którym zaprosi osoby spełniające określone kryteria wyboru do składania kandydatur (pisemnego wniosku o dopuszczenie do procedury, życiorysu i listu motywacyjnego) w celu wzięcia udziału w procedurze.

[...]

13. Proces wyłonienia obejmuje ocenę, czy kandydaci spełniają kryteria określone w pkt 3 opisu procedury wyłonienia kandydata, dokonywaną na podstawie dokumentów przedłożonych przez kandydatów oraz rozmowy kwalifikacyjnej. Celem rozmowy kwalifikacyjnej jest uzupełnienie oceny kandydatów na podstawie przedłożonych przez nich dokumentów.

[...]

15. W trakcie procesu wyłonienia kandydatów ocenia się na podstawie sześciu kryteriów określonych w pkt 3: kwalifikacji prawniczych, doświadczenia zawodowego, kwalifikacji do pełnienia urzędu sędziego, kompetencji językowych, zdolności do pracy w zespole w środowisku międzynarodowym, w którym reprezentowanych jest kilka tradycji prawnych, oraz gwarancji niezależności, bezstronności, uczciwości i integralności.

[...]

19. Na koniec procesu wyłonienia każdy z członków grupy roboczej przyznaje kandydatowi ocenę od 1 do 10. Najniższa punktacja to 1, a najwyższa to 10. Poszczególne oceny przyznane przez członków grupy są sumowane. Na podstawie uzyskanego w ten sposób wyniku sporządza się ranking kandydatów. W rankingu muszą widnieć wszyscy kandydaci, co do których grupa robocza uważa, że spełniają oni kryteria umożliwiające objęcie urzędu sędziego Sądu Unii Europejskiej, niezależnie od liczby uzyskanych punktów.

[...]

21. Na zakończenie procesu wyłonienia przewodniczący grupy roboczej przedstawia rządowi projekt aktu prawnego w sprawie przedstawienia kandydata z największą liczbą punktów do mianowania na stanowisko sędziego Sądu Unii Europejskiej, do którego to aktu załącza się protokół posiedzenia grupy roboczej wraz z załącznikiem (listą rankingową sporządzoną przez grupę roboczą, na której wskazuje się liczbę punktów uzyskanych przez kandydatów) oraz życiorys najwyższej ocenionego kandydata.

22. Stanowi to rekomendację dla najwyższej ocenionego kandydata na stanowisko sędziego Sądu Unii Europejskiej skierowaną do rządu, który zgodnie z art. 52 ust. 3 ustawy o rządzie przedstawia kandydaturę na stanowisko sędziego Sądu Unii Europejskiej.

23. Nie później niż w terminie pięciu dni roboczych od zakończenia procedury wyłonienia kandydata ranking kandydatów sporządzony przez grupę roboczą jest publikowany na stronie internetowej ministerstwa sprawiedliwości, bez wskazania liczby punktów uzyskanych przez kandydatów”.

Postępowanie główne i pytania prejudycjalne

- 6 Decyzją podjętą za wspólnym porozumieniem przez rządy państw członkowskich na wniosek rządu litewskiego V. Valančius został mianowany sędzią Sądu Unii Europejskiej (zwanego dalej „Sądem”) ze skutkiem od dnia 13 kwietnia 2016 r. Jego kadencja dobiegła końca w dniu 31 sierpnia 2019 r., ale nadal pełnił on funkcję sędziego Sądu na podstawie art. 5 akapit trzeci statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej.
- 7 W marcu 2021 r. opublikowano zaproszenie do zgłaszania kandydatur w celu wyłonienia kandydata Republiki Litewskiej na stanowisko sędziego Sądu. Opis procedury wyłonienia kandydata został określony w dekreście nr 1R-65, a do przeprowadzenia procesu wyłonienia powołano grupę roboczą składającą się w większości z niezależnych ekspertów (zwaną dalej „grupą roboczą”). Następnie grupa robocza przeprowadziła wspomniany proces wyłonienia, w wyniku którego sporządziła na podstawie kwalifikacji i kompetencji zawodowych ranking kandydatów w porządku malejącym zgodnie z liczbą uzyskanej punktacji (zwany dalej „listą rankingową”).
- 8 W dniu 11 maja 2021 r. minister sprawiedliwości przedstawił rządowi litewskiemu projekt decyzji w sprawie przedłożenia propozycji kandydatury osoby najwyżej ocenionej na liście rankingowej, a mianowicie V. Valančiusa, na stanowisko sędziego Sądu.
- 9 Decyzją z dnia 6 kwietnia 2022 r. rząd litewski przedłożył prezydentowi Republiki Litewskiej i parlamentowi litewskiemu do zatwierdzenia kandydaturę osoby sklasyfikowanej na drugim miejscu na liście rankingowej.
- 10 Decyzją z dnia 4 maja 2022 r. rząd litewski, po uzyskaniu zgody prezydenta Republiki Litewskiej i litewskiego parlamentu, zaproponował tę osobę jako kandydata na stanowisko sędziego Sądu.
- 11 W dniu 18 maja 2022 r. V. Valančius wniósł do Vilniaus apygardos administracinis teismas (regionalnego sądu administracyjnego w Wilnie, Litwa), który jest sądem odsyłającym w niniejszej sprawie, skargę o, po pierwsze, stwierdzenie nieważności tej decyzji, po drugie, nakazanie rządowi litewskiemu wznowienia procedury konsultacji i procedury przedłożenia propozycji kandydata na stanowisko sędziego Sądu zgodnie z zasadami określonymi w ustawie poprzez przedstawienie do konsultacji i zaproponowanie kandydata najwyżej ocenionego przez grupę roboczą, oraz po trzecie, obciążenie rządu litewskiego kosztami postępowania.
- 12 W dniu 5 lipca 2022 r. komitet, o którym mowa w art. 255 TFUE, wydał negatywną opinię w sprawie kandydata zaproponowanego przez rząd litewski.
- 13 Decyzją z dnia 14 września 2022 r. rząd litewski przedłożył prezydentowi Republiki Litewskiej i parlamentowi litewskiemu do zatwierdzenia kandydaturę osoby zajmującej trzecie miejsce na liście rankingowej, a mianowicie Sauliusa Lukasa Kalėdy, na stanowisko sędziego Sądu.

- 14 W tym kontekście sąd odsyłający ma wątpliwości co do wykładni art. 19 ust. 2 akapit trzeci TUE i art. 254 akapit drugi TFUE, w szczególności co do znaczenia tych postanowień dla krajowych procedur proponowania kandydatów na stanowisko sędziego Sądu.
- 15 Sąd ten zwraca uwagę, że w orzecznictwie Trybunału, wynikającym w szczególności z wyroku z dnia 27 lutego 2018 r., Associação Sindical dos Juizes Portugueses (C-64/16, EU:C:2018:117), uznano istnienie związku między wymogami niezawisłości i bezstronności sędziów krajowych a skuteczną ochroną prawną w dziedzinach objętych prawem Unii w rozumieniu art. 19 ust. 1 akapit drugi TUE i art. 47 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej.
- 16 Otóż zadaniem sędziów Sądu jest właśnie zapewnienie takiej skutecznej ochrony prawnej. Ponadto na mocy art. 19 ust. 2 akapit trzeci TUE i art. 254 akapit drugi TFUE sędziowie ci powinni również spełniać wymóg niezależności, który nie może być rozumiany jako mający zakres bardziej ograniczony niż wynikający z art. 19 ust. 1 akapit drugi TUE, zgodnie z jego wykładnią dokonaną przez Trybunał, wymóg niezawisłości odnoszący się do sędziów krajowych.
- 17 Co się tyczy w szczególności decyzji dotyczących powołań sędziowskich, sąd odsyłający twierdzi, że zarówno w orzecznictwie Trybunału, między innymi w wyrokach z dnia 26 marca 2020 r., Simpson/Rada i HG/Komisja (szczególna procedura kontroli orzeczenia) (C-542/18 RX-II i C-543/18 RX-II, EU:C:2020:232) i z dnia 6 października 2021 r., W.Ż. (Izba Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych Sądu Najwyższego – Powołanie) (C-487/19, EU:C:2021:798), jak i w orzecznictwie Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, między innymi w wyroku z dnia 1 grudnia 2020 r. w sprawie Ástráðsson przeciwko Islandii (CE:ECHR:2020:1201JUD002637418), wskazuje się na bezpośredni związek między prawidłowością procedur wyłaniania i powoływania sędziów krajowych, rozumianą jako element nieodłącznie związany z prawem do sądu ustanowionego na mocy ustawy, a wymogami niezawisłości i bezstronności tych sędziów.
- 18 Zdaniem sądu odsyłającego z tego bezpośredniego związku wynika obowiązek sprawdzenia, czy nieprawidłowość, jakiej dopuszczono się przy w powoływaniu sędziów, stwarza rzeczywiste ryzyko, że pozostałe władze, w szczególności władza wykonawcza, mogły skorzystać z nienależnych im uprawnień dyskrecjonalnych, narażając prawidłowość skutku, do którego prowadzi procedura powołania, i wzbudzając w ten sposób uzasadnione wątpliwości w przekonaniu jednostek co do niezawisłości i bezstronności danych sędziów, co pociągałoby za sobą naruszenie wspomnianego prawa do sądu.
- 19 Tym samym, co się tyczy mianowania sędziego sądu Unii lub propozycji kandydata na stanowisko sędziego takiego sądu, kwestia, czy organ, któremu przysługuje uprawnienie do mianowania lub przedłożenia propozycji, przestrzega materialnych warunków i podstawowych przepisów proceduralnych takiego mianowania lub przedłożenia propozycji, ma znaczenie kluczowe, ponieważ pozwala na ustalenie, czy zagwarantowane są bezstronność i niezależność sądu Unii, którego to dotyczy.

20 W tych okolicznościach Vilniaus apygardos administracinis teismas (regionalny sąd administracyjny w Wilnie) postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującymi pytaniami prejudycjalnymi:

- „1) Czy z art. 254 TFUE, który stanowi, że członkowie Sądu są wybierani spośród osób »o niekwestionowanej niezależności i mogących zajmować wysokie stanowiska sądowe«, odczytywanego w związku z art. 19 ust. 2 TUE wynika wymóg, aby kandydat do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu był wybierany w państwie członkowskim Unii Europejskiej wyłącznie na podstawie kwalifikacji zawodowych?
- 2) Czy zgodna z wymogiem niekwestionowanej niezależności sędziego i innymi wymogami dla stanowiska sędziego określonymi w art. 254 TFUE w związku z art. 19 ust. 2 [TUE] jest praktyka krajowa, taka jak zaistniała w niniejszej sprawie, w ramach której w celu zapewnienia przejrzystości wyboru danego kandydata rząd państwa członkowskiego odpowiedzialny za przedłożenie propozycji kandydata do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego [Sądu] powołuje do oceny kandydatów grupę niezależnych ekspertów, a grupa ta po przeprowadzeniu rozmów ze wszystkimi kandydatami sporządza ranking kandydatów na podstawie jasnych i obiektywnych kryteriów wyboru określonych z wyprzedzeniem i przedstawia rządowi kandydaturę osoby, która zajęła najwyższe miejsce w rankingu sporządzonym na podstawie kwalifikacji i kompetencji zawodowych, natomiast rząd proponuje powołanie na stanowisko sędziego w sądzie Unii osobę inną niż osoba zajmująca pierwsze miejsce w tym rankingu, biorąc pod uwagę fakt, że sędzia, który mógł zostać powołany niezgodnie z prawem, mógłby wpływać na orzeczenia Sądu Unii Europejskiej?”.

Okoliczności faktyczne zaistniałe po wystąpieniu z wnioskiem o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym i postępowanie przed Trybunałem

- 21 Decyzją z dnia 19 kwietnia 2023 r. rząd litewski, po uzyskaniu zgody prezydenta Republiki Litewskiej i litewskiego parlamentu, zaproponował S.L. Kalėdę jako kandydata na stanowisko sędziego Sądu.
- 22 W dniu 12 maja 2023 r. V. Valančius podniósł – w ramach postępowania sądowo-administracyjnego zainicjowanego przed sądem odsyłającym w następstwie wniesienia przez niego skargi na decyzję z dnia 4 maja 2022 r. – żądanie stwierdzenia nieważności tej decyzji, podtrzymując pozostałe żądania wskazane w pkt 11 niniejszego wyroku.
- 23 Decyzją z dnia 15 września 2023 r. rządy państw członkowskich mianowały S.L. Kalėdę sędzią Sądu na kadencję kończącą się w dniu 31 sierpnia 2025 r.
- 24 We wniosku o udzielenie informacji z dnia 26 września 2023 r. Trybunał zwrócił się do sądu odsyłającego o wyjaśnienie, czy mianowanie A. Kalėdy na sędziego Sądu miało wpływ na przedmiot sporu w postępowaniu głównym obejmujący żądanie nakazania podjęcia konkretnego działania i czy podtrzymuje on swój wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym.
- 25 Pismem z dnia 10 października 2023 r. sąd odsyłający wskazał, że mianowanie to nie ma wpływu na przedmiot sporu w postępowaniu głównym i że jego zamiarem jest podtrzymanie wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym.

W przedmiocie właściwości Trybunału

- 26 Kilka rządów, które przedstawiły uwagi na piśmie w niniejszej sprawie, wyraża wątpliwości co do właściwości Trybunału do orzekania w przedmiocie rozpatrywanego tu wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym. Uważają one zasadniczo, że procedura mianowania sędziego Sądu składa się z różnych etapów, z których pierwszym jest krajowy etap przedłożenia propozycji kandydata na stanowisko sędziego Sądu. Etap ten nie jest zaś objęty zakresem stosowania prawa Unii, w szczególności art. 19 ust. 2 akapit trzeci TUE i art. 254 akapit drugi TFUE, lecz podlega wyłącznie prawu krajowemu. Trybunał nie jest zatem ich zdaniem właściwy do orzekania w przedmiocie zgodności z tymi przepisami ewentualnych przepisów krajowych regulujących ten krajowy etap przedłożenia propozycji.
- 27 Ponadto niektóre z tych rządów podnoszą, że procedura mianowania sędziego Sądu kończy się przyjęciem decyzji podjętej za wspólnym porozumieniem przez rządy państw członkowskich, która nie podlega kontroli zgodności z prawem sprawowanej przez Trybunał. W konsekwencji Trybunał tym bardziej nie jest właściwy do rozpoznania krajowego etapu przedłożenia propozycji wpisującego się w ramy takiej procedury mianowania.
- 28 W tym względzie należy przypomnieć, że zgodnie z art. 19 ust. 2 akapit trzeci TUE i art. 254 akapit drugi TFUE sędziowie Sądu są mianowani za wspólnym porozumieniem przez rządy państw członkowskich, po konsultacji z komitetem przewidzianym w art. 255 TFUE. W myśl tego ostatniego postanowienia ustanawia się komitet, którego zadaniem jest opiniowanie kandydatów do wykonywania funkcji sędziego i rzecznika generalnego w Trybunale Sprawiedliwości i Sądzie przed ich mianowaniem przez rządy państw członkowskich zgodnie z art. 253 i 254 TFUE. Jak wynika z pkt 6 akapit pierwszy zasad działania komitetu, o którym mowa w art. 255 TFUE, zawartych w załączniku do decyzji 2010/124, po złożeniu przez rząd państwa członkowskiego propozycji kandydatury Sekretariat Generalny Rady przekazuje tę propozycję przewodniczącemu komitetu.
- 29 Z łącznej lektury tych przepisów wynika, że – jak zauważył rzecznik generalny w pkt 52 i 53 opinii – procedura mianowania sędziego Sądu składa się z trzech etapów. W ramach pierwszego etapu rząd danego państwa członkowskiego proponuje kandydata na stanowisko sędziego Sądu, przedkładając tę propozycję Sekretariatowi Generalnemu Rady. W ramach drugiego etapu komitet, o którym mowa w art. 255 TFUE, opiniuje tego kandydata do wykonywania funkcji sędziego Sądu w świetle wymogów przewidzianych w art. 254 akapit drugi TFUE. W trzecim etapie, który następuje po konsultacji z tym komitetem, rządy państw członkowskich, za pośrednictwem swoich przedstawicieli, mianują tego kandydata na sędziego Sądu w drodze decyzji podjętej za wspólnym porozumieniem dotyczącym propozycji danego państwa członkowskiego.
- 30 Wynika stąd, że podjęta przez rząd państwa członkowskiego decyzja w sprawie przedłożenia propozycji kandydata na stanowisko sędziego Sądu, taka jak decyzje rozpatrywane w postępowaniu głównym, stanowi pierwszy etap procedury mianowania uregulowanej w art. 19 ust. 2 akapit trzeci TUE i art. 254 akapit drugi TFUE. Taka decyzja jest zatem z tego tytułu objęta zakresem stosowania tych postanowień.
- 31 Jak podkreślił rzecznik generalny w pkt 24, 58 i 59 opinii, o ile zaproponowanie, podobnie jak mianowanie, kandydata na stanowisko sędziego Sądu należy do kompetencji państw członkowskich, o tyle przy wykonywaniu tej kompetencji państwa te mają obowiązek dotrzymywać zobowiązań wynikających dla nich z prawa Unii, a w szczególności z art. 19 ust. 2

akapit trzeci TUE i art. 254 akapit drugi TFUE [zob. analogicznie wyroki: z dnia 24 czerwca 2019 r., Komisja/Polska (Niezależność Sądu Najwyższego), C-619/18, EU:C:2019:531, pkt 52; a także z dnia 9 stycznia 2024 r., G. i in. (Powoływanie sędziów polskich sądów powszechnych), C-181/21 i C-269/21, EU:C:2024:1, pkt 57 i przytoczone tam orzecznictwo], których wykładnia należy w sposób oczywisty do właściwości Trybunału na podstawie art. 267 TFUE [wyrok z dnia 22 marca 2022 r., Prokurator Generalny (Izba Dyscyplinarna Sądu Najwyższego – Powołanie), C-508/19, EU:C:2022:201, pkt 57 i przytoczone tam orzecznictwo].

- 32 Okoliczność, że decyzje o mianowaniu sędziów Sądu, podejmowane za wspólnym porozumieniem przez przedstawicieli rządów państw członkowskich, którzy działają nie w charakterze członków Rady, lecz w charakterze przedstawicieli swoich rządów, i którzy w ten sposób wspólnie wykonują kompetencje państw członkowskich, nie podlegają kontroli zgodności z prawem sprawowanej przez sąd Unii na podstawie art. 263 TFUE (zob. podobnie postanowienie z dnia 16 czerwca 2021 r., Sharpston/Rada i przedstawiciele rządów państw członkowskich, C-685/20 P, EU:C:2021:485, pkt 46, 49 i przytoczone tam orzecznictwo), jest w tym kontekście pozbawione znaczenia.
- 33 Jak bowiem zauważył w istocie rzecznik generalny w pkt 26 opinii, brak właściwości Trybunału do badania zgodności z prawem tych decyzji w sprawie mianowania nie ma wpływu na jego właściwość do udzielenia odpowiedzi na pytania prejudycjalne dotyczące wykładni prawa Unii podniesione przez sąd odsyłający w ramach sporu dotyczącego zgodności z prawem krajowych decyzji w sprawie przedłożenia propozycji kandydata na stanowisko sędziego Sądu.
- 34 W tych okolicznościach Trybunał jest właściwy do rozpoznania wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym w niniejszej sprawie.

W przedmiocie dopuszczalności wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym

- 35 Rząd litewski wyraża wątpliwości co do dopuszczalności wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym w niniejszej sprawie. Przede wszystkim wykładnia art. 19 ust. 2 akapit trzeci TUE i art. 254 akapit drugi TFUE, o którą się zwrócono, nie ma żadnego związku z przedmiotem sporu w postępowaniu głównym, ponieważ spór ten podlega wyłącznie prawu krajowemu, a zgodnie z tym prawem sąd odsyłający nie jest właściwy do rozpoznania tego sporu. Następnie jego zdaniem zadane pytania są hipotetyczne, ponieważ spór w postępowaniu głównym nie dotyczy ani zgodności z prawem krajowej procedury przedłożenia propozycji kandydata na stanowisko sędziego Sądu, ani przestrzegania tej procedury w niniejszym wypadku. Wreszcie udzielenie odpowiedzi na zadane pytania nie jest już konieczne, aby umożliwić sądowi odsyłającemu rozstrzygnięcie sporu w postępowaniu głównym, ponieważ spór ten stał się bezprzedmiotowy ze względu na mianowanie S.L. Kalėdy na stanowisko sędziego Sądu, które zdaniem tego rządu uniemożliwia uwzględnienie podnoszonych przez skarżącego w postępowaniu głównym żądań dotyczących wznowienia procedur konsultacji i przedłożenia propozycji kandydata na stanowisko sędziego Sądu.
- 36 W tym względzie należy przypomnieć, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem w ramach procedury ustanowionej w art. 267 TFUE wyłącznie do sądu krajowego, przed którym zawisł spór i który powinien przyjąć na siebie odpowiedzialność za mające zapaść orzeczenie sądowe, należy dokonanie oceny, w świetle szczególnych okoliczności sprawy, zarówno konieczności wydania orzeczenia w trybie prejudycjalnym po to, aby tenże sąd krajowy był w stanie wydać swoje orzeczenie, jak i znaczenia dla sprawy pytań zadanych Trybunałowi. W związku z tym jeśli

zadane pytania dotyczą wykładni prawa Unii, Trybunał jest w zasadzie zobowiązany do wydania orzeczenia (wyrok z dnia 21 grudnia 2023 r., *Infraestruturas de Portugal i Futrifer Indústrias Ferroviárias*, C-66/22, EU:C:2023:1016, pkt 33 i przytoczone tam orzecznictwo).

- 37 Odmowa wydania przez Trybunał orzeczenia w przedmiocie złożonego przez sąd krajowy wniosku jest możliwa tylko wtedy, gdy jest oczywiste, że wykładnia prawa Unii, o którą wniesiono, nie ma żadnego związku ze stanem faktycznym lub z przedmiotem postępowania głównego, gdy problem jest natury hipotetycznej bądź gdy Trybunał nie dysponuje informacjami w zakresie stanu faktycznego lub prawnego niezbędnymi do udzielenia użytecznej odpowiedzi na przedstawione mu pytania (wyrok z dnia 21 grudnia 2023 r., *Infraestruturas de Portugal i Futrifer Indústrias Ferroviárias*, C-66/22, EU:C:2023:1016, pkt 34 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 38 W niniejszej sprawie, co się tyczy przede wszystkim argumentu dotyczącego braku związku między wykładnią prawa Unii, o którą wniesiono, a sporem w postępowaniu głównym z uwagi na to, że spór ten podlega wyłącznie prawu krajowemu, należy zauważyć, że jak wskazano w pkt 30 niniejszego wyroku, decyzja krajowa w sprawie przedłożenia propozycji kandydata na stanowisko sędziego Sądu stanowi pierwszy etap procedury mianowania uregulowanej w art. 19 ust. 2 akapit trzeci TUE i art. 254 akapit drugi TFUE. Tymczasem spór w postępowaniu głównym dotyczy zgodności z prawem decyzji krajowych w sprawie przedłożenia propozycji kandydata na stanowisko sędziego Sądu w świetle wymogów przewidzianych w tych postanowieniach. W tych okolicznościach nie jest oczywiste, że wykładnia tych postanowień, o którą wniesiono, nie ma żadnego związku z przedmiotem tego sporu.
- 39 Co się tyczy podnoszonego braku właściwości sądu odsyłającego do rozpoznania tego sporu, wystarczy przypomnieć, że w ramach procedury prejudycjalnej, o której mowa w art. 267 TFUE, do Trybunału nie należy badanie, czy postanowienie odsyłające zostało wydane zgodnie z przepisami krajowymi regulującymi urządzenie sądów i postępowania przed nimi, ani w szczególności badanie w świetle tych przepisów kwestii dopuszczalności żądania zawisłego przed sądem odsyłającym [wyrok z dnia 6 października 2021 r., *W.Ż. (Izba Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych Sądu Najwyższego – Powołanie)*, C-487/19, EU:C:2021:798, pkt 96 i przytoczone tam orzecznictwo]. Trybunał powinien zatem oprzeć się na postanowieniu odsyłającym wydanym przez sąd państwa członkowskiego, o ile postanowienie to nie zostało uchylone na skutek wniesienia środków zaskarżenia przewidzianych ewentualnie przez prawo krajowe (wyrok z dnia 29 marca 2022 r., *Getin Noble Bank*, C-132/20, EU:C:2022:235, pkt 70 i przytoczone tam orzecznictwo). Tymczasem z akt sprawy, którymi dysponuje Trybunał, nie wynika, by postanowienie odsyłające zostało w niniejszej sprawie uchylone.
- 40 Następnie, co się tyczy argumentu dotyczącego hipotetycznego charakteru zadanych pytań, należy podkreślić, że wbrew temu, co twierdzi rząd litewski, pytania te są uzasadnione wątpliwościami sądu odsyłającego co do zgodności z przepisami prawa Unii, o których wykładnię wnosi, zasad, zgodnie z którymi krajowa procedura przedłożenia propozycji kandydata Republiki Litewskiej na stanowisko sędziego Sądu została konkretnie przeprowadzona w celu wydania rozpatrywanych w postępowaniu głównym decyzji w sprawie przedłożenia propozycji. Tymczasem w zakresie, w jakim spór w postępowaniu głównym dotyczy zgodności z prawem tych decyzji w świetle wspomnianych postanowień prawa Unii, nie wydaje się, aby problem podniesiony w przedstawionych pytaniach był hipotetyczny.
- 41 Wreszcie, co się tyczy argumentu dotyczącego tego, że udzielenie odpowiedzi na te pytania nie jest już niezbędne, aby umożliwić sądowi odsyłającemu rozstrzygnięcie sporu w postępowaniu głównym ze względu na mianowanie w międzyczasie S.L. Kalėdy na sędziego Sądu, należy

zauważyć, iż w odpowiedzi na wniosek Trybunału o udzielenie informacji z dnia 26 września 2023 r. sąd odsyłający wskazał, że mianowanie to nie miało wpływu na przedmiot sporu w postępowaniu głównym i że jego zamiarem jest podtrzymanie wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym. Ponadto strony w postępowaniu głównym są zgodne co do tego, że spór ten pozostaje nadal w toku.

- 42 Ponieważ ani z akt sprawy, którymi dysponuje Trybunał, ani z odpowiedzi sądu odsyłającego na wniosek Trybunału o udzielenie informacji nie wynika, by skarżący w postępowaniu głównym cofnął skargę lub by wszystkie jego roszczenia zostały w pełni zaspokojone lub nie mogły już zostać zaspokojone, wskutek czego spór w postępowaniu głównym stałby się w sposób oczywisty bezprzedmiotowy, odpowiedź na zadane pytania wydaje się nadal niezbędna, aby umożliwić sądowi odsyłającemu rozstrzygnięcie tego sporu [zob. podobnie wyrok z dnia 2 lutego 2023 r., Towarzystwo Ubezpieczeń Ż (Wprowadzający w błąd wzorzec umowy ubezpieczenia), C-208/21, EU:C:2023:64, pkt 46 i przytoczone tam orzecznictwo].
- 43 W tych okolicznościach wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym jest dopuszczalny.

W przedmiocie pytań prejudycjalnych

- 44 Poprzez swoje pytania, które należy rozpatrzyć łącznie, sąd odsyłający dąży w istocie do ustalenia, czy art. 19 ust. 2 akapit trzeci TUE i art. 254 akapit drugi TFUE należy interpretować w ten sposób, że stoją one na przeszkodzie temu, by rząd państwa członkowskiego, który powołał grupę niezależnych ekspertów do spraw oceny kandydatów do wykonywania funkcji sędziego Sądu i sporządzenia listy rankingowej kandydatów spełniających wymogi przewidziane w tych postanowieniach, zaproponował spośród kandydatów figurujących na tej liście kandydata innego niż kandydat najwyżej oceniony.
- 45 W celu udzielenia odpowiedzi na te pytania należy na wstępie przypomnieć, że zgodnie z art. 19 ust. 2 akapit trzeci TUE i art. 254 akapit drugi TFUE sędziowie Sądu są wybierani spośród osób o niekwestionowanej niezależności i mogących zajmować wysokie stanowiska sądowe.
- 46 W tym względzie Trybunał orzekł, że wymogi niezawisłości i bezstronności wchodzą w zakres istoty prawa do skutecznej ochrony sądowej i do rzetelnego procesu sądowego, które to prawo ma fundamentalne znaczenie jako gwarancja ochrony wszystkich praw wywodzonych przez jednostki z prawa Unii oraz zachowania wartości wspólnych państwom członkowskim wyrażonych w art. 2 TUE, w szczególności wartości państwa prawnego [wyroki: z dnia 26 marca 2020 r., Simpson/Rada i HG/Komisja (szczególna procedura kontroli orzeczenia), C-542/18 RX-II i C-543/18 RX-II, EU:C:2020:232, pkt 70, 71; a także z dnia 21 grudnia 2023 r., Krajowa Rada Sądownictwa (Dalsze pełnienie urzędu sędziego), C-718/21, EU:C:2023:1015, pkt 61].
- 47 Ten wymóg niezależności sądów, o którym mowa w szczególności w art. 19 TUE, konkretyzuje zatem jedną z podstawowych wartości Unii i jej państw członkowskich wyrażonych w art. 2 TUE, które stanowią o samej tożsamości Unii jako wspólnego porządku prawnego i których poszanowanie spoczywa zarówno na Unii, jak i na państwach członkowskich [zob. podobnie wyroki: z dnia 16 lutego 2022 r., Węgry/Parlament i Rada, C-156/21, EU:C:2022:97, pkt 127, 232 i przytoczone tam orzecznictwo; z dnia 5 czerwca 2023 r., Komisja/Polska (Niezawisłość i życie prywatne sędziów), C-204/21, EU:C:2023:442, pkt 67].

- 48 Z uwagi na to, że wymóg niezależności, który obejmuje dwa aspekty: niezawisłość w ścisłym tego słowa znaczeniu i bezstronność [zob. podobnie wyrok z dnia 19 listopada 2019 r., A.K. i in. (Niezależność Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego), C-585/18, C-624/18 i C-625/18, EU:C:2019:982, pkt 121, 122 i przytoczone tam orzecznictwo], stanowi integralny element sądenia oraz że art. 19 TUE powierza zadanie zapewniania kontroli sądowej w porządku prawnym Unii wspólnie Trybunałowi Sprawiedliwości Unii Europejskiej i sądom krajowym, wymóg ten obowiązuje zarówno na poziomie Unii, w szczególności w odniesieniu do sędziów Sądu, jak i na szczeblu państw członkowskich, w odniesieniu do sądów krajowych (zob. podobnie wyrok z dnia 27 lutego 2018 r., Associação Sindical dos Juizes Portugueses, C-64/16, EU:C:2018:117, pkt 32, 42 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 49 Ponadto wymóg dotyczący sądu ustanowionego uprzednio na mocy ustawy pozostaje w ścisłym związku w szczególności z wymogiem niezależności w tym znaczeniu, że zarówno jeden, jak i drugi mają na celu przestrzeganie podstawowych zasad, jakimi są rządy prawa i trójpodział władzy, które to zasady mają zasadnicze znaczenie dla państwa prawnego, którego wartość została potwierdzona w art. 2 TUE. U źródła każdego z tych wymogów znajduje się konieczność utrzymania zaufania, jakie władza sądownicza winna wzbudzać wśród jednostek, oraz niezależności tej władzy sądowniczej od pozostałych władz [zob. podobnie wyroki: z dnia 6 października 2021 r., W.Ż. (Izba Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych Sądu Najwyższego – Powołanie), C-487/19, EU:C:2021:798, pkt 124; z dnia 22 lutego 2022 r., Openbaar Ministerie (Sąd ustanowiony ustawą w wydającym nakaz państwie członkowskim), C-562/21 PPU i C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, pkt 56].
- 50 Wymóg dotyczący sądu ustanowionego uprzednio na mocy ustawy obejmuje ze swojej natury proces powoływania sędziów [zob. podobnie wyroki: z dnia 26 marca 2020 r., Simpson/Rada i HG/Komisja (szczególna procedura kontroli orzeczenia), C-542/18 RX-II i C-543/18 RX-II, EU:C:2020:232, pkt 74 i przytoczone tam orzecznictwo], przy czym niezawisłość sądu mierzy się między innymi poprzez sposób, w jaki zostali powołani jego członkowie [zob. podobnie wyrok z dnia 21 grudnia 2023 r., Krajowa Rada Sądownictwa (Dalsze zajmowanie stanowiska sędziego), C-718/21, EU:C:2023:1015, pkt 60 i przytoczone tam orzecznictwo].
- 51 W tym względie konieczne jest, by materialnoprawne warunki oraz zasady proceduralne odnoszące się do decyzji dotyczących powoływania sędziów były sformułowane w sposób nieprowadzący do powstania w przekonaniu jednostek uzasadnionych wątpliwości co do niepodatności danych sędziów na czynniki zewnętrzne oraz ich neutralności względem ścierających się przed nimi interesów [zob. podobnie wyrok z dnia 26 marca 2020 r., Simpson/Rada i HG/Komisja (szczególna procedura kontroli orzeczenia), C-542/18 RX-II i C-543/18 RX-II, EU:C:2020:232, pkt 71]. W tym celu ważne jest w szczególności, by te warunki i zasady zostały opracowane w taki sposób, aby pozwalały na wykluczenie nie tylko wszelkiego bezpośredniego wpływu w postaci zaleceń, ale również bardziej pośrednich form oddziaływania, które mogą zaważyć na decyzjach danych sędziów, i w ten sposób umożliwiały zapobieżenie brakowi widocznych oznak niezawisłości lub bezstronności tych sędziów, który to brak mógłby podważyć zaufanie, jakie sądownictwo powinno budzić w jednostkach w społeczeństwie demokratycznym i w państwie prawnym (zob. podobnie wyrok z dnia 29 marca 2022 r., Getin Noble Bank, C-132/20, EU:C:2022:235, pkt 96, 97 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 52 W tym kontekście nieprawidłowość, której dopuszczono się przy powołaniu sędziów w ramach danego systemu sądownictwa, może pociągać za sobą naruszenie prawa podstawowego do niezawisłego i bezstronnego sądu ustanowionego uprzednio na mocy ustawy, jeżeli nieprawidłowość ta ma taki charakter i wagę, że stwarza ona rzeczywiste ryzyko, iż pozostałe

władze, w szczególności władza wykonawcza, mogły skorzystać z nienależnych im uprawnień dyskrecjonalnych, narażając prawidłowość skutku, do którego prowadzi procedura powołania. Taka nieprawidłowość budziłaby bowiem w przekonaniu jednostek uzasadnioną wątpliwość co do niezawisłości i bezstronności odnośnych sędziów. Ma to miejsce w przypadku, gdy dotyczy to podstawowych norm stanowiących integralną część ustroju i funkcjonowania tego systemu sądownictwa [zob. podobnie wyroki: z dnia 26 marca 2020 r., Simpson/Rada i HG/Komisja (szczególna procedura kontroli orzeczenia), C-542/18 RX-II i C-543/18 RX-II, EU:C:2020:232, pkt 75, 76; a także z dnia 22 lutego 2022 r., Openbaar Ministerie (Sąd ustanowiony ustawą w wydającym nakaz państwie członkowskim), C-562/21 PPU i C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, pkt 72, 73 i przytoczone tam orzecznictwo].

- 53 Co się tyczy sędziów Sądu, wymogi materialnoprawne i zasady proceduralne dotyczące ich mianowania powinny pozwolić na wykluczenie w przekonaniu jednostek wszelkich uzasadnionych wątpliwości co do tego, czy spełniają oni wymogi przewidziane w art. 19 ust. 2 akapit trzeci TUE i w art. 254 akapit drugi TFUE, które odnoszą się zarówno do „gwarancji niezależności”, jak i do tego, że osoby te „mog[ą] zajmować wysokie stanowiska sądowe”. W tym celu konieczne jest w szczególności, jak zauważył rzecznik generalny w pkt 59–61 i 65 opinii, zagwarantowanie prawidłowości całej procedury mianowania sędziów Sądu, a w konsekwencji jej wyniku na każdym etapie, z którego ta procedura się składa.
- 54 I tak, w odniesieniu w pierwszej kolejności do krajowego etapu przedłożenia propozycji kandydata na stanowisko sędziego Sądu, którego dotyczy ściślej sprawa w postępowaniu głównym, należy zauważyć, po pierwsze, że w braku w prawie Unii szczególnych przepisów w tym zakresie uregulowanie zasad proceduralnych dotyczących przedłożenia propozycji takiego kandydata należy do wewnętrznego porządku prawnego każdego państwa członkowskiego, z zastrzeżeniem, że zasady te nie mogą wzbudzać w przekonaniu jednostek uzasadnionych wątpliwości co do faktu spełniania przez proponowanego kandydata wymogów przewidzianych w art. 19 ust. 2 akapit trzeci TUE i w art. 254 akapit drugi TFUE.
- 55 W rezultacie, jak zauważył w istocie rzecznik generalny w pkt 54 opinii, każde państwo członkowskie ma swobodę w kwestii ustanowienia procedury mającej na celu wyłonienie i przedłożenie propozycji kandydata na stanowisko sędziego Sądu.
- 56 W tym względzie okoliczność, że przedstawiciele władzy ustawodawczej lub wykonawczej biorą udział w procesie powoływania sędziów, nie może sama w sobie wzbudzić takich uzasadnionych wątpliwości w przekonaniu jednostek [zob. podobnie wyrok z dnia 22 lutego 2022 r., Openbaar Ministerie (Sąd ustanowiony ustawą w wydającym nakaz państwie członkowskim), C-562/21 PPU i C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, pkt 75 76 i przytoczone tam orzecznictwo]. Niemniej udział niezależnych organów konsultacyjnych oraz istnienie w prawie krajowym obowiązku uzasadnienia mogą przyczynić się do większej obiektywności procesu nominacyjnego, dzięki ograniczeniu zakresu uznania, jakim może dysponować instytucja powołująca (zob. podobnie wyrok z dnia 20 kwietnia 2021 r., Republika, C-896/19, EU:C:2021:311, pkt 66, 71 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 57 Po drugie, co się tyczy materialnoprawnych warunków wyłaniania i przedkładania propozycji kandydatów na stanowisko sędziego Sądu, państwa członkowskie, dysponując szerokim zakresem uznania przy określaniu tych warunków, muszą jednak, niezależnie od przyjętych w tym celu zasad proceduralnych, zapewnić, by zaproponowani kandydaci spełniali wymogi niezależności i kwalifikacji zawodowych przewidziane w art. 19 ust. 2 akapit trzeci TUE i w art. 254 akapit drugi TFUE.

- 58 W drugiej kolejności – weryfikacja adekwatności kandydatów zaproponowanych przez państwa członkowskie na stanowisko sędziego Sądu w świetle wymogów, o których mowa w art. 19 ust. 2 akapit trzeci TUE i w art. 254 akapit drugi TFUE, należy również do kompetencji komitetu, o którym mowa w art. 255 TFUE.
- 59 W celu zaopiniowania danej propozycji komitet ten powinien bowiem sprawdzić, czy proponowany kandydat spełnia wymogi niezależności i kwalifikacji zawodowych, które zgodnie z art. 19 ust. 2 akapit trzeci TUE i art. 254 akapit drugi TFUE są niezbędne do wykonywania funkcji sędziego Sądu.
- 60 W tym kontekście, jak wskazał wspomniany komitet w jednym ze sprawozdań ze swojej działalności, o ile istnienie otwartej, przejrzystej i rygorystycznej krajowej procedury wyłonienia kandydata jest istotnym elementem przy dokonywaniu oceny spełniania tych wymogów przez proponowanego kandydata, o tyle brak takiej procedury nie stanowi sam w sobie podstawy do podania w wątpliwość tego, czy ów kandydat spełnia te wymogi.
- 61 Do celów takiej weryfikacji komitet, o którym mowa w art. 255 TFUE, może – jak przewiduje pkt 6 akapit drugi jego zasad działania zawartych w załączniku do decyzji 2010/124 – zwrócić się do rządu, który wystąpił z daną propozycją, o przekazanie dodatkowych informacji lub innych materiałów, które komitet uzna za niezbędne do celów obrad, a rząd ten jest zobowiązany, zgodnie z zasadą lojalnej współpracy przewidzianą w art. 4 ust. 3 TUE, dostarczyć mu takich informacji i materiałów.
- 62 W trzeciej kolejności – zadanie zapewnienia poszanowania wymogów przewidzianych w art. 19 ust. 2 akapit trzeci TUE i w art. 254 akapit drugi TFUE spoczywa również na rządach państw członkowskich, za pośrednictwem ich przedstawicieli, gdy postanawiają one, w świetle opinii wydanej przez komitet, o którym mowa w art. 255 TFUE, mianować na sędziego Sądu kandydata zaproponowanego przez jeden z tych rządów. Z chwilą mianowania kandydat ten staje się bowiem sędzią Unii i nie reprezentuje państwa członkowskiego, które go zaproponowało.
- 63 W świetle powyższego należy stwierdzić, że w sytuacji gdy – tak jak w sprawie w postępowaniu głównym – państwo członkowskie ustanowiło procedurę wyłonienia kandydata do mianowania na stanowisko sędziego Sądu, w ramach której grupa składająca w większości z niezależnych ekspertów jest odpowiedzialna za ocenę tych kandydatów i sporządzenie listy rankingowej tych spośród nich, którzy spełniają wymogi przewidziane w art. 19 ust. 2 akapit trzeci TUE i w art. 254 akapit drugi TFUE, sam fakt, że rząd tego państwa członkowskiego postanowił zaproponować figurującego na tej liście rankingowej kandydata innego niż kandydat najwyżej oceniony, nie wystarczy sam w sobie, aby stwierdzić, że propozycja ta może wzbudzić uzasadnione wątpliwości co do spełniania wspomnianych wymogów przez zaproponowanego kandydata.
- 64 W niniejszym przypadku z pkt 1–3, 13, 15, 19 i 21–23 opisu procedury wyłonienia kandydata wynika bowiem, że ta grupa ekspertów była przede wszystkim zobowiązana do dokonania oceny tych kandydatów w świetle wymogów określonych w tych przepisach, doprecyzowanych przez komitet przewidziany w art. 255 TFUE w sprawozdaniach z jego działalności. Następnie lista rankingowa sporządzona przez wspomnianą grupę zawierała wyłącznie kandydatów uznanych przez tę grupę za spełniających te wymogi. Wreszcie wskazanie przez tę grupę kandydata najwyżej ocenionego na tej liście rankingowej ma jedynie charakter rekomendacji dla litewskiego rządu, który zgodnie z art. 52 ust. 3 ustawy o rządzie proponuje kandydata na stanowisko sędziego Sądu.

- 65 Okoliczność, że komitet, o którym mowa w art. 255 TFUE, pozytywnie zaopiniował zaproponowanego przez rząd litewski kandydata, który zajmował trzecią pozycję na wspomnianej liście rankingowej, może potwierdzać, że decyzja rządów państw członkowskich o mianowaniu tego kandydata jest zgodna z wymogami przewidzianymi w art. 19 ust. 2 akapit trzeci TUE i w art. 254 akapit drugi TFUE.
- 66 W świetle całości powyższych rozważań odpowiedź na przedstawione pytania winna brzmieć: art. 19 ust. 2 akapit trzeci TUE i art. 254 akapit drugi TFUE należy interpretować w ten sposób, że nie stoją one na przeszkodzie temu, by rząd państwa członkowskiego, który powołał grupę niezależnych ekspertów do spraw oceny kandydatów do wykonywania funkcji sędziego Sądu i sporządzenia listy rankingowej kandydatów spełniających wymogi przewidziane w tych postanowieniach, zaproponował spośród kandydatów figurujących na tej liście kandydata innego niż kandydat najwyżej oceniony, pod warunkiem że zaproponowany kandydat spełnia wspomniane wymogi.

W przedmiocie kosztów

- 67 Dla stron w postępowaniu głównym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed sądem odsyłającym, do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż koszty stron w postępowaniu głównym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (wielka izba) orzeka, co następuje:

Artykuł 19 ust. 2 akapit trzeci TUE i art. 254 akapit drugi TFUE

należy interpretować w ten sposób, że:

nie stoją one na przeszkodzie temu, by rząd państwa członkowskiego, który powołał grupę niezależnych ekspertów do spraw oceny kandydatów do wykonywania funkcji sędziego Sądu Unii Europejskiej i sporządzenia listy rankingowej kandydatów spełniających wymogi przewidziane w tych postanowieniach, zaproponował spośród kandydatów figurujących na tej liście kandydata innego niż kandydat najwyżej oceniony, pod warunkiem że zaproponowany kandydat spełnia wspomniane wymogi.

Podpisy